

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vedoucí práce:

Mgr.art. Eva Kyselová, PhD.

Diplomantka:

Lucie Mlejnková

Název oponované práce:

Postavení žen v divadlech. Profesní uplatnění žen v činoherních divadlech v ČR

Text posudku:

Lucie Mlejnková si pre svoju bakalársku prácu zvolila tému veľmi aktuálnu, ale v priestore umeleckého výskumu stále pomerne málo prebádanú. Otázka rodovej rovnosti a príležitostí v divadelnej/umeleckej tvorbe a prevádzke je dnes sice stále viac diskutovaná ale často ostávajú výsledky diskusií len súčasťou akademických platforiem a oveľa menej sa reflektujú alebo aktívne zavádzajú v praxi.

Pred diplomantkou stála teda náročná prvovýskumná úloha, keďže sa jedná zrejme o prvú prácu s obdobnou problematikou, ktorá na katedre produkcie DAMU vznikla. Mlejnková nemala na čo nadviazať, voči čomu sa vymedziť, súčasne musela zohľadniť obmedzené parametre bakalárskej diplomovej práce a napokon aj svoje vlastné odborné limity.

Predložená diplomová práca predstavuje pokus o pomenovanie základných otázok rodovej ne/rovnosti v českom divadle, ale je aj snahou o otvorenie aktívneho dialógu vnútri českého divadla, ktoré sa, priznajme si, problematikou postavenia žien, diskriminácie, nerovných možností uplatnenia v iných než len v umeleckých pozíciách, systematicky doteraz nezaoberalo. Bazálne povedomie o rodovej nerovnosti, stereotypoch alebo schopnosť vnímať spoločenské a kultúrne javy tzv. rodovo citlivo, totiž ani dnes nie sú prirodzenou a integrálnou súčasťou súčasného dialógu v širšom ale aj medzigeneračnom kontexte.

Diplomantka musela vychádzať nielen z vlastnej pozície reprezentantky mladej generácie a vlastnej reflexie týchto javov, súčasne musela vnímať dlhú historickú kontinuitu, ktorú snaha o zrovnoprávnenie žien a mužov, otvorené pomenovanie asymetrie spoločnosti na základe rodovej a pohlavnej inakosti už dosiahli. Štúdium feministickej filozofie a estetiky je samé o sebe náročné, feministické tendencie sa neustále rozvíjajú rozširujú, preto aj obsiahnuť komplexnú šírku tejto problematiky v priestore súčasného českého divadla, vydá určite viac než na jednu diplomovú prácu. I sama Lucie Mlejnková tu trochu narazila a kapitolu venovanú prehľadu vývoja ženského hnutia značne zjednodušila, možno miestami až príliš, škoda je, že pominula výsledky, ktoré feminizmus dosiahol v českom prostredí, a ktoré dnes pomáhajú v otvorenejšej debate nad nerovnosťou, ale aj v aktívnych krokoch, ktoré postupne menia normatívne správanie „starého patriarchálneho sveta“.

Už v úvode posudku spomínaný prvovýskum priviedol diplomantku k štruktúre práce, ktorá vyžaduje trochu špecifický prístup. Mlejnková si uvedomila, že elementárne pojmy, s ktorými rodové štúdiá pracujú, nemusia a nie sú samozrejmosťou v bežnom komunikačnom rámci. Rozdelila teda prácu pomyselne na dva väčšie celky – prvé štyri kapitoly predstavujú akýsi úvod do základných otázok, termínov a súvislostí rodovej nerovnosti, s ohľadom na pracovné prostredie. Ďalšie dve kapitoly sú už analýzou stavu v českom divadle, ktoré prezentuje na vybranej vzorke troch divadelných subjektov (MDP,

DFXŠ, Co.Labs). V závere napokon diplomantka sama konštatuje, že sa jej cieľ výskumu podarilo naplniť len čiastočne, a síce, len v medziach pomenovania nerovného zastúpenia žien a mužov v konkrétnych pracovných pozíciách, pričom stále chýba kritickejšie vyhodnotenie aktuálnej situácie v sledovaných divadlách s ohľadom na celospoločenské trendy, ale aj na postavenie divadiel v kontexte českej divadelnej siete a ich umeleckej tvorby.

V práci absentuje reflexia divadelnej tvorby a umelcov a umelkýň, ktorí/é sa problematike rodovej nerovnosti vo svojich dielach venujú. Obzvlášť v českom divadle v posledných 10-15 rokoch je takáto produkcia početná a určite by obohatila samotný výskum i pohľad na sledované divadlá. Hoci nešlo o primárny predmet výskumu, stručné vymenovanie najzásadnejších divadelných činov a predstaviteľov/liek by sa v práci nestratili. A zmysel by to dávalo aj v súvislosti s prílohami č.1-4, kde sú súpisy repertoáru vybraných divadiel za posledné dve sezóny, ktoré ale nie sú výraznejšie kriticky komentované.

Vzhľadom na rozsah, ktorý i tak výrazne prekročil štandardy, trpí práca častými zjednodušeniami, predovšetkým v prvých častiach má viac enumeratívny rozmer. Analytické kapitoly zasa mohli byť viac konfrontačné, a konkrétne pomenúvať javy a problémy, s ktorými sa sledované divadlá stretávajú. Spomínané zovšeobecnenie totiž vedie miestami k stereotypizácii, voči ktorej sa autorka a jej diplomová práca chce sama vymedziť.

Formálne diplomová bakalárska práca naplnila všetky požadované štandardy, diplomantka pracuje s množstvom nielen domácej ale aj zahraničnej literatúry. I tak sa nájdu drobné rezervy, preklepy, nie 100% dôslednosť rodovo korektného jazyka, chýba meno autora/autorky prekladov anglickojazyčných citácií, miestami sa objavujú chyby v bibliografických odkazoch, alebo štylistické prehmaty.

Diplomantka pracovala systematicky a svedomito, konzultovala pravidelne, bola schopná samostatne hľadať zdroje, konzultovať nejasnosti. Spoluprácu považujem za vydarenú. Hoci nie vždy sa držala mojich rád alebo nenásledovala všetky moje poznámky a komentáre a stále sú v práci časti, s ktorými polemizujem (a Lucie to iste dobre vie), odviedla solídny kus práce a verím, že v téme sa bude chcieť dozvedieť a pokračovať v ďalšom výskume.

Diplomovú bakalársku prácu doporučujem k obhajobe a po úspešnej obhajobe navrhujem hodnotenie známku **C**.

Bakalárskou diplomovou prácou k obhajobe **/doporučuji - nedoporučuji/**

Datum: 5.9. 2022

Podpis: